

Indstilling til Cavlingprisen 2025

Vedrørende:

Indstilling af Lasse Momme, Miles Lilley og Asbjørn Kjærgaard-Pedersen for *"Pigen, der vil leve"*.

Den franske forfatter Edouard Louis skrev engang, at »nogle af os bliver båret af livet. Andre skal kæmpe imod det«. Men hvad afgør, hvor vi ender? Om vi bliver båret? Eller må kæmpe? Det er et af de centrale spørgsmål i den medrivende fortælling om *"Pigen, der vil leve"*, Mathilde Kirstine Simonsen Høj.

I mere end et år har Lasse Momme fulgt med i hendes liv, gennemført utallige interviews med hende og hendes familie og læst flere tusinde siders aktindsigt. Resultatet er en unik coming-of-age-historie i lyd, tekst og billeder, der giver et af de hidtil dybeste indblik i livet hos en af de unge uden job og uddannelse, som politikerne har talt om i årevis. Og som Mette Frederiksen har kaldt for »regeringens vigtigste opgave«.

Måske derfor vakte serien stor opsigt, da den udkom - hos læsere og lyttere og på Christiansborg. Både statsministeren og beskæftigelsesministeren gav således et svar på et brev, som Mathilde Høj skrev med hjælp fra Lasse Momme. Det er bare ét eksempel på den nytænkende og uovertrufne fortællestil, som *"Pigen, der vil leve"* gør brug af. Serien, der først og fremmest består af en narrativ fortælling i tre dele, er ikke bare fortalt i så medrivende en struktur, at man må læse eller lytte videre, den sætter også igen og igen billede på, hvordan det er at leve med psykisk sygdom. For en familie. Og for en ung kvinde.

Inde i Mathildes hoved bor Ole således, en "stædig gammel mand af den slags, de fleste ikke kan udstå". "At læse hendes journal er som at se en lille pige sidde i strandkanten". "Og systemet betragter hun som et varebånd. Mennesker scannes som rugbrød, mælk og 500 gram hakket oksekød".

Det er ikke bare smukt sprog, det er sprog, der åbner et vindue til andres måde at være i verden på. Som vidner om en oprigtig nysgerrighed for det menneske, der er foran én, og en formidabel interviewteknik.

Og det er måske det mest bemærkelsesværdige ved *"Pigen, der vil leve"*:

Hvordan en klassisk case omsættes til et portræt af et helt menneske. En ung, som drømmer om mormor og morfars gård, som forelskede sig til en klassefest, som tror på, at hun er sat på jorden for at gøre en forskel og som kæmper med et livsvilkår i form af en psykisk sygdom, som gør det hele så meget mere besværligt.

Det er journalistik, der giver en stemme til en af dem, vi ofte har talt om, men aldrig helt forstået.

Før nu, måske.

Derfor åbner serien for en vigtig debat om, hvordan vi som samfund er gearret til at håndtere en gruppe af psykisk sårbare unge, som der bliver flere og flere af i disse år, og om hvordan deres vilkår er i dag.

Vel at mærke uden at pege på simple årsager eller på en skurk, men ved at favne nuancer og tydeliggøre, at det menneskelige liv bag de største politiske debatter ofte er meget mere kompliceret end som så.

"Pigen, der vil leve" er en både voldsom, håbeful og meget rørende påmindelse om, at selv den mest almindelige familie en dag kan fortælle en historie, de aldrig havde forestillet sig skulle være deres.

Og den er kun blevet til takket være en unik evne til at opbygge tillid, foretage svære etiske overvejelser og formidle usædvanligt godt. Derfor fortjener journalisterne Cavlingprisen 2025 for projektet.

Indstillet af Jyllands-Postens journalistiske chef Carsten Ellegaard og samfundsredaktør Mette Koue